

Προλόγισμα

της Ανδής Πέτσα-Σαββίδου
Υπεύθυνης Έκδοσης

Χρονιά 28, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 2016, Αρ. Τεύχους 114. Ένα τεύχος με πλούσιο άρωμα Κυθρέας χάρις στο ειδικό αφιέρωμα για την Έκδοση την οποία επιτυχώς συνδιοργάνωσαν ο Δήμος Κυθρέας και η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, ΚΥΘΡΕΑ η Γη των Χύτρων, Αρχαιότητες Κειμήλια και Θησαυροί. Μιας Κυθρέας που πλημμύρισε με τις μυρωδιές και τα αρώματα της καταπράσινης γης μας τις 4 αίδουσες, πρώην κελιά, του παλαιού αρχιεπισκοπικού μεγάρου.

Η ΚΥΘΡΕΑ παρούσα! Με τα 662 κειμήλια που, με σεβασμό και αγάπη, ταξινομήθηκαν και εκτέθηκαν για να πουν το καθένα τη δικιά του ιστορία... Με τους κατοίκους της να δηλώνουν παρόντες, να στέκονται πάνω από τις προθήκες, να αναγνωρίζουν το δικό τους κειμήλιο και να ανασύρουν μνήμες... Να διέρχονται τις σελίδες της πλούσιας ομολογουμένως Έκδοσης με περηφάνεια και άκρατη ικανοποίηση γιατί κρατούσαν στα χέρια τους το τεκμήριο και την απόδειξη για την πλούσια ιστορία της γενέτειράς τους.

Το ενδιαφέρον αξίζει να επικεντρωθεί στις σελίδες (σ. 40-49) του αφιερώματος όπου η δρ Νάσω Χρυσοκού ανάλγει λεπτομερώς και με πλούσιο φωτογραφικό υλικό τα κτίσματα και την εξέλιξη της κοσμικής αρχιτεκτονικής της Κυθρέας από την ύστερη εποχή της Τουρκοκρατίας και την εποχή της Αγγλοκρατίας ως τη μεταπολεμική περίοδο και την αρχή του μοντερνισμού, που δυστυχώς διακόπηκε βίαια με την Τουρκική εισβολή.

Αιθεροβάμονες και ονειροπόλοι, τριγυρνούμε, μέσα από τις άλλες σελίδες νοερά στους δρόμους της Κυθρέας και καταγράφουμε εικόνες και εμπειρίες. Πηγαίνουμε πίσω στις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα και απολαμβάνουμε τον Γιαγκο - μαθηταρούδι στο δημοτικό - με συντρόφους τα γειτονόπουλά του στη πρωϊνή διαδρομή τους με προορισμό τον περίβολο του Αγίου Ανδρονίκου όπου και το σχολείο τους (σ. 65) Τον συντροφεύουμε ακόμα στα ομαδικά παιχνίδια του στις ελάχιστες ώρες της σκόλης (σ. 69). Ακολουθούμε τον Μιχαλάκη Σάββα σε ένα σεργιάνι στις πρώτες γειτονιές της Κυθρέας (σ. 80) και προσπαθούμε να φανταστούμε τους εαυτούς μας περπατητές στους ίδιους δρόμους. Κατεβαίνουμε στο Σεράγιο και μπαίνουμε από την ψηλή καμαρόπορτα στο Χάνι του Αρτζιατή (σ. 8). Για να ανεβούμε την πέτρινη σκάλα και να περιηγηθούμε στα ψηλά δωμάτια.

Παίρνουμε τις απαραίτητες μικρές ανάσες μέσα από τα ποιήματα που καταφέρνουν να αγγίξουν τις ευαίσθητες χορδές. Και από το Χάνι και τις σκεπαστές του βεράντες, στην αρχή της ενορίας της Θεοτόκου για να επισκεφθούμε και να γνωρίσουμε την Άννα και τον Γιάννη, μέσα από τα βιώματα της Δώρας Ανδρέου (σ.12), στο πατρικό σπίτι του Αναξαγόρα Παφίτη (σ. 73).

Και στις τελευταίες σελίδες το οφειλόμενο στερνό αντίο! Ο επίλογος για τους αδικοχαμένους συντοπίτες που γράφεται 43 χρόνια μετά (σ. 90) όπως και οι πικρές σελίδες-αγγελτήρια θανάτου Κυθρεωτών (σ. 94).